

เรื่อง สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2546

บทคัดย่อของ

นายศตภ อนันตสุข	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
นายสมาน สำนัก	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
นางสีนวน บุญหนุน	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
นายสิทธิชัย วุฒิงาม	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา
นายสุพน หนุ่นทอง	โปรแกรมวิชาพลศึกษา

วันที่ 21 ภาค กศ.บป. คบ 2/2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูสอน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน
5. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน

ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ จากโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนชาติ 10 โรงเรียน จำนวน 100 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ จากโรงเรียนประถมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนชาติ จำนวน 90 คน โดยการสุ่มตัวอย่างระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มจากผู้บริหารโรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมเป็น 30 คน และสุ่มครูผู้สอน โรงเรียนละ 6 คน รวมเป็น 60 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากประธานกลุ่มโรงเรียนชาติถึงโรงเรียนภายในกลุ่ม

4.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือและชี้แจงขั้นตอนในการตอบแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนในกลุ่มบ้านชาติ อำเภอรันบุรี จังหวัดสุรินทร์ ด้วยตนเอง และนัดหมายวันไปรับแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

5.1 การศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็นค่าร้อยละ (%)

5.2 การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ ในกลุ่มโรงเรียนบ้านชาติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

5.3 การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความคิดเห็นต่อสภาพการใช้คอมพิวเตอร์และปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบ t-test

5.4 การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละประเด็นแล้วสรุปเป็นเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

1.2 ด้านบุคลากร จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

1.3 ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง โดยรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การใช้คอมพิวเตอร์ในระดับมาก 2 ข้อ มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 ข้อ

1.4 ด้านกิจกรรมนักเรียน จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

2. ผลการศึกษาปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับมาก 1 เรื่อง คือ โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับการใช้งานสอน ส่วนเรื่องอื่น ๆ อีก 7 ข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ เรื่อง คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่เป็นรุ่นเก่าขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่มีคู่มือการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่เกี่ยวกับงานสอนน้อย มีอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์คุณภาพไม่ดี เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานช้า ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ล้าสมัย และมีไวรัสในโปรแกรม

2.2 ด้านบุคลากร จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 เรื่อง คือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ขึ้นมาใช้เอง ไม่มีบุคลากรที่จบด้านคอมพิวเตอร์ ขาดบุคลากรในการดูแลรักษาและซ่อมคอมพิวเตอร์โดยตรง ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบด้านคอมพิวเตอร์ ส่วนเรื่องอื่น ๆ มีปัญหาในระดับ

ปานกลาง คือ บุคลากรขาดความเข้าใจและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการใช้คอมพิวเตอร์ และบุคลากรไม่ได้
รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการส่งให้เข้ารับการอบรมทางด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง

2.3 ด้านงบประมาณ จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้
คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ เรื่องที่มีปัญหามาก คือ โรงเรียนไม่มี
งบประมาณในการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ ขาดงบประมาณในการบำรุง
รักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อื่น ๆ และขาดงบประมาณในการฝึกอบรมความรู้ทางด้าน
คอมพิวเตอร์

2.4 ด้านการบำรุงรักษา จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้
คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับมาก 1 เรื่อง คือ โรงเรียนไม่มีการตรวจเช็คสภาพเครื่อง
คอมพิวเตอร์ ส่วนเรื่องที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ไม่มีบุคลากรที่คอยดูแลรักษาคอมพิวเตอร์
โดยตรง และไม่มีผ้าคลุมเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อป้องกันฝุ่น

2.5 ด้านสถานที่ จากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้
คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหา
การใช้คอมพิวเตอร์ในระดับมาก 2 เรื่อง คือ โรงเรียนไม่มีเครื่องปรับอากาศในห้องคอมพิวเตอร์ และไม่มี
มีห้องสำหรับเก็บคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ ส่วนข้อที่มีปัญหาระดับปานกลาง คือ ห้องเก็บคอมพิวเตอร์มี
แสงสว่างไม่เพียงพอ สถานที่ไม่เหมาะสมกับการใช้คอมพิวเตอร์และ ห้องคอมพิวเตอร์มีการระบาย
อากาศไม่ดีพอ

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ของผู้บริหารและครูผู้สอน
กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการใช้
คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์เป็นราย
ด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1
ข้อ คือ โรงเรียนของท่านใช้คอมพิวเตอร์เป็นนวัตกรรมในการเรียนการสอน ส่วนเรื่องอื่น ๆ ผู้
บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์รายด้าน
ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 1

ข้อ คือ โรงเรียนใช้คอมพิวเตอร์จัดเก็บผลงานบุคลากร ส่วนเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์โรงเรียนของท่านใช้คอมพิวเตอร์ รายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 1 ข้อ คือ เพื่อการจัดทำทะเบียนการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ทุกเรื่องไม่แตกต่างกัน

3.4 ด้านกิจการนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

3.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ กลุ่มโรงเรียนธาตุ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

4.1 ด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4.2 ด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4.3 ด้านงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4.4 ด้านการบำรุงรักษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

4.5 ด้านสถานที่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์รายด้านและรายข้อทุกข้อไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านต่าง ๆ

5.1 ด้านคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ประกอบ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า รัฐควรจัดคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุน จัดให้มีศูนย์ข้อมูลและอุปกรณ์ในระดับโรงเรียน จัดสรรทุนเพื่อจัดหาอุปกรณ์เสริม จัดอบรมให้บุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาการใช้และวิธีการรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ควรจัดให้มีคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ และทันสมัยเหมาะสมกับงาน ควรมีหนังสือคู่มือการใช้ระบบ โปรแกรมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานจะได้ใช้หรือศึกษาหา

ความรู้เพิ่มเติม จัดหาเครื่องใหม่มาทดแทนหรือซ่อมเครื่องที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ มีการพัฒนาโปรแกรมที่ใช้งานอยู่อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรจัดให้มีการคัดำจัดไวรัส

5.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรมพัฒนาครูด้านคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง จัดสรรบุคลากรที่มีความชำนาญด้านคอมพิวเตอร์มาทำงานประจำในโรงเรียนโดยเฉพาะ ส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบทางด้านคอมพิวเตอร์ได้รับการอบรมศึกษาต่อในด้านคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง จัดหลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหาร และการเรียนการสอน จัดหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและดูแลระบบคอมพิวเตอร์เบื้องต้นให้กับครูในโรงเรียน มีกฎระเบียบสำหรับการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน

5.3 ด้านงบประมาณ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า จัดตั้งงบประมาณประจำปีเกี่ยวกับการจัดหาคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน จัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของโรงเรียน

5.4 ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้บุคลากรที่ทำงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการใช้งานของตน จัดฝึกอบรมโปรแกรมการพิมพ์เอกสาร การเงิน และพัสดุให้กับบุคลากร ให้บุคลากรด้านธุรการ การเงิน และพัสดุไปศึกษาดูงานเพิ่มเติม

5.5 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า รัฐควรมีงบประมาณในการจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเก็บคอมพิวเตอร์ จัดบรรยากาศในห้องคอมพิวเตอร์ให้มีความเหมาะสม มีแสงสว่างที่เพียงพอ มีการระบายอากาศได้ดี จัดตั้งงบประมาณเพื่อพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ให้มีความเหมาะสม เช่น มีเครื่องปรับอากาศ

5.6 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีข้อเสนอแนะว่า ขอความร่วมมือจากชุมชนในการจัดซื้อหาคอมพิวเตอร์ ให้ชุมชนรับรู้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ จัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จัดระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีโปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดเก็บข้อมูลของชุมชนที่สามารถค้นหาได้ง่าย